

Skriftlig innspill til statsbudsjettet 2022 (kapitler fordelt til energi- og miljøkomiteen)

Kraftfylka er en interesseorganisasjon for fylkeskommunene Troms og Finnmark, Nordland, Vestland, Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark og Innlandet.

Kap. 1820, post 73 – utjevning av nettleie

Kraftfylka over flere år jobbet med utjevning av nettleien. Det er ikke rettferdig at de som bor i fornybarregionene, som produserer mesteparten av norsk vannkraft, skal betale en langt høyere nettleie enn forbruksområdene. Den nå avgåtte regjeringen har de siste to år gjeninnført en utjevningsordning for kunder som bor i områdene med den høyeste nettleien. Det er likevel behov for en langt større pott enn det som er foreslått. 20 millioner kroner til utjevning vil ikke løse ujevnheterne i nettleien. Skal man få til en nettleie for alle på mellom 30-35 øre/kWh må utjevningsspotten være på minst 300-500 millioner kroner.

Nettleien varierer i dag stort, og det er ofte slik strømkunder som bor nær kraftproduksjon som betaler mest. Spennet mellom de som betaler lavest og høyest er på mer enn 30 ø/kWh. Dette medfører for folk i enkelte fylker med mye kraftproduksjon og mange kilometer nett per innbygger, som Nordland, Troms og Finnmark og deler av Vestland betaler mer enn gjennomsnittet i Norge. I en tid med allerede høye strømpriser er dette en uholdbar situasjon for mange av landets kunder.

Nettleie er en betydelig del av strømrregningen, og dermed en viktig økonomisk faktor for innbyggere og næringsliv i hele landet. I dag blir tillatt inntekt for nettselskapene blir målt opp mot faktiske kostnader og effektivitet i driften. Det er mange nettselskaper som driver effektivt, men befinner seg i områder med vanskelige geografiske forutsetninger og få innbyggere. Dette er også tilfellet i områder med mye kraftproduksjon, siden det er kostbart å lage infrastruktur til å få kraft ut av området. Nær 90 % av innbyggerne i landet har nettleie nær landsgjennomsnittet, men de som bor i enkelte distriktsområder har en så høy nettleie at det kan påvirke næringsutviklingen.

Kraftfylka støtter derfor tiltak som letter nettleien i disse områdene. På lenger sikt trenger vi en ordning som ikke går over statsbudsjettet, og kan justeres årlig. Vi mener en mer robust tilnærming vil være å et lite tillegg på nettleien for alle landets kunder, eller at man setter en andel av elavgiften til dette formålet. En slik ordning, utenfor det årlige statsbudsjettet, vil være treffsikkert for de områdene med høyest nettleie. Løsningen sikrer en fortsatt sammenheng mellom effektiv drift og nettleie. Samtidig blir ikke innbyggere i distriktene «straffet» for å bo i områder med utfordrende geografi og mye kraftproduksjon i nettet.